

HOE NATUUR EN LANDBOUW ELKAAR VERSTERKEN

Nieuwe vormen van landbouw die goed zijn voor de natuur. Het bestaat! In Zeeland testen meerdere boeren vernieuwende, natuurvriendelijke landbouwmethoden. Onder hen Harm van Hoeve en Gerard Mangnus, allebei akkerbouwer in Grenspark Groot Saeftinghe, in het oosten van Zeeuws-Vlaanderen.

"Natuurinclusieve landbouw is goed voor de biodiversiteit en voor een duurzame landbouw", steken Harm en Gerard van wal. De sector staat voor een flink aantal uitdagingen. Zo zijn er zorgen over het behalen van klimaatdoelstellingen, over voldoende zoetwater, toenemende droogte, vruchtbaarheid van de bodem en afnemende biodiversiteit. "En vergeet een goed verdienenmodel niet", benadrukken ze. Met maatregelen uit het Natuurinclusief Zeeuws Bouwplan gaan de grensparkboeren die uitdagingen aan.

Robuuste Scheldepolders

De grensparkboeren doen nog veel meer. Zo promoten ze het inzaaien van akkerranden met een bloemen- en kruidenmengsel dat natuurlijke vijanden aantrekt, zoals lieveheersbeestjes en sluipwespen. Zij helpen de boer om plaaginsecten waaronder luizen te bestrijden. Hierdoor zijn minder bestrijdingsmiddelen nodig. Strokenteelt maakt akkers dynamischer en vogelrijker. "En we zien nog meer kansen. Bijvoorbeeld door nauwer samen te werken met onze Vlaamse burens en met terreinbeheerders en het waterschap. Als zij sloten, wegbermen en dijken ook natuurinclusief beheren, kunnen we met elkaar de biodiversiteit in het hele gebied verhogen."

50 procent minder zaaien

Wat houdt dat precies in? Gerard legt uit: "We testen landbouwinnovaties om te kijken of het 'boeren' ook anders kan. Op een manier waar de natuur beter van wordt en de boer niet slechter. Afgelopen jaren hebben we bijvoorbeeld geëxperimenteerd met 'verdund zaaien' van zomergerst. Daaruit bleek dat het verdund gezaaide graan meer stengels krijgt en dus ook meer korrels. Waarschijnlijk omdat de plant meer licht vangt en daardoor beter groeit. En dat is mooi. 50 procent minder zaaien, betekent maar 20 procent minder opbrengst. En de ruimer opgezette velden zijn een aantrekkelijk leefgebied voor akkervogels, zoals patrijzen, veldleeuweriken, de gele kwikstaart en de graspieper."

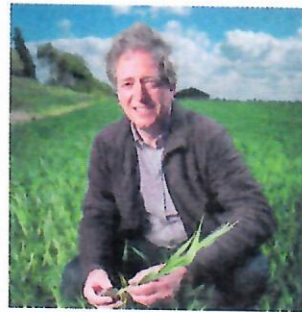
Gepruts

Deze winter doen de akkerbouwers een test met wintergerst en -tarwe. Verdund zaaien is voor de boer meer werk. "Het is vooral een gepruts", licht Gerard toe. "Ik moet bijvoorbeeld extra inmeten en de helft van mijn zaaipijpen handmatig dichtzetten. Ook kan ik niet tegelijk oogsten en niet elke vierkante meter grond vol zaaien."

Beeld Cows & Stars

Het proefveld met rechts wintergerst en links wintertarwe. In het midden zijn de stukken te zien waarin verdund is gezaaid. De zwarte plekken zijn open stukken waar akkervogels kunnen 'landen'.

Gerard Mangnus uit Ossensisse, 34 hectare. Teelt tarwe, gerst, graszaad, suikerbieten en doet aan agrarisch natuurbeheer. Is voorzitter ZLTO Hulst, bestuurslid ANV Groene Oogst, coördinator landbouwprojecten in Grenspark Groot Saeftinghe.

Harm: "Als ambassadeurs van natuurinclusieve landbouw voeren we de projecten toch uit. Om te laten zien hoe het anders kan en wat dat oplevert. Gelukkig sluiten steeds meer boeren zich aan: vorig jaar deden zo'n twintig boeren uit het grenspark mee, nu al bijna vijftig. Dus er is interesse!"

Streekmerk en korte keten

"We gaan de komende tijd ook op zoek naar mogelijkheden om de meerkosten terug te verdienen. Nu krijgen we nog subsidie van de Provincie en kun je zonder al te veel risico meedoen." Onderdeel van de vernieuwende landbouw is ook de samenwerking tussen boeren rond 'korte ketens'. "Het doel is dat onze producten zonder omweg op het bord van de consument komen. Zo hopen wij ons graan te kunnen verkopen aan de mouterij hier in Kloosterzande. Nu nog een brouwer zoeken."

"Dan is de vraag straks of de brouwer en bakker iets meer willen betalen. Daar staat tegenover dat zij hun producten in de toekomst op de markt kunnen brengen onder het streekmerk 'Groot Saeftinghe Smaekt'. Zo maken we met elkaar natuurvriendelijke, (h)eerlijke en lokale streekproducten."

Harm van Hoeve uit Zaamslag, 55 hectare. Teelt granen, suikerbieten, bruine bonen, kapucijners, aardappelen en doet aan agrarisch natuurbeheer. Bestuurslid ANV Groene Oogst en coördinator landbouwprojecten in Grenspark Groot Saeftinghe.

Het Natuurinclusief Zeeuws Bouwplan is een project in het kader van de Regiodeal Vernieuwing Landbouw. Provincie Zeeland werkt hierin samen met Het Zeeuwse Landschap, Poldernatuur Zeeland en de Agrarische Natuurvereniging Groene Oogst.

